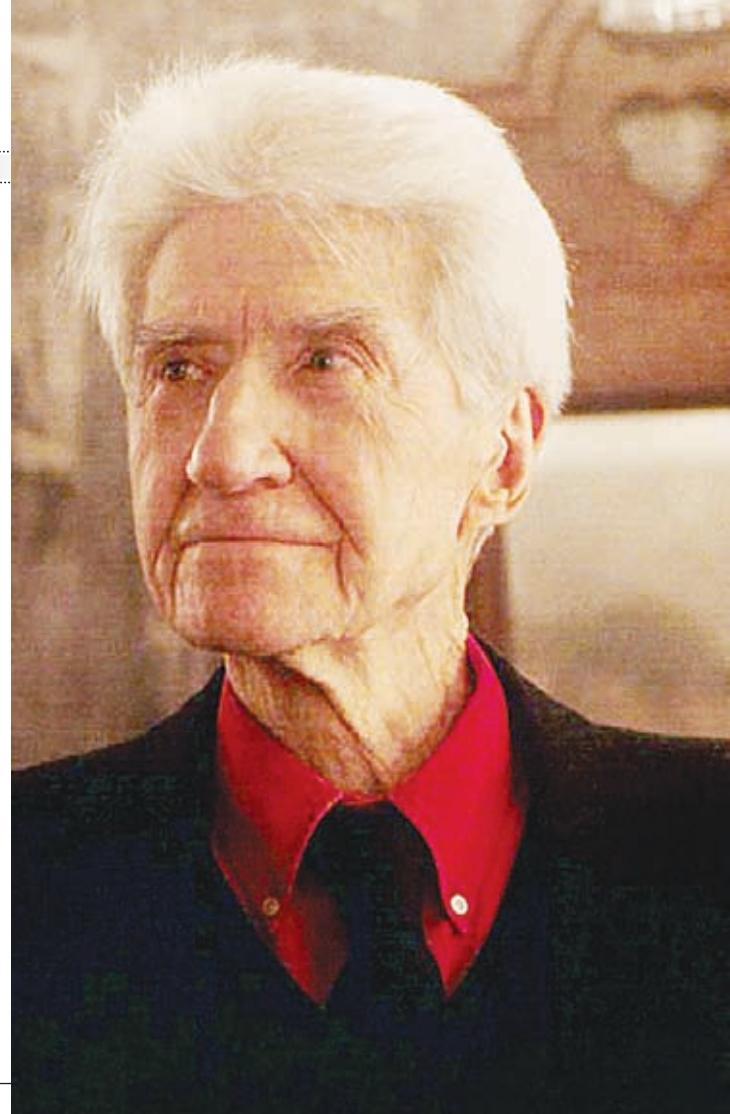

മൈഞ്ചകാരൻ അതിമിയുടെ ഇരിപ്പിടം

മൈഞ്ച് നൃജീവൻ
സിനിമയുടെ
അദ്ദേഹത്തിലെ
അർഥം
തന്റെയുടെ
സിനിമകളിലുടെ

കരന്തെ

അലൻ രാണേ

“ഞാനോരു ഫിലി മേക്കാണെന്ന
കാര്യത്തിൽ അതിയായ ആഫ്രാദമുണ്ട്.
ങ്ങളും പ്രേക്ഷകരിൽ എന്നു പറയുമോളുള്ള
അന്തേ ആഫ്രാദംതന്നെന്നയാണ്
അപ്പോഴുണ്ടാക്കുന്നത്. സംവിധായകൾ
തന്നെന്നയാണ് തന്റെ സിനിമകളുടെ
ആദ്യ പ്രേക്ഷകൾ” -അലൻ രാണേ

ഒരി എഫ്.എഫ്.കെ.യുടെ പതിനേഴം പതി
പ്പിൽ രാണേയുടെ ചിത്രങ്ങളുണ്ട്. പാരി
സിൽസിനും കേരളത്തിലെ ചെറുപ്പക്കാരെ ഹസ്താനം
ചെയ്യാൻ രാണേയും സംഘവുമെന്തുകയാണ്. തങ്ങളുടെ
തലമുറ സിനിമ കാണാൻ തുടങ്ങുന്നതിനുമുമ്പ് (തൊഴ്ന്നു
റൂകളുടെ രണ്ടാം പകുതിയിൽ സിനിമ കണ്ണും വായിച്ചും
തുടങ്ങിയ തലമുറ) ലോകമെങ്ങുമുള്ള പ്രേക്ഷകരെ
കീഴടക്കിയ ഒരു പബ്ലിക് തലമുറയുടെ പ്രതിനിധിയാണ്
രാണേ. മൈഞ്ച് സിനിമയുടെ മാത്രം കാര്യമെടുത്താൽ
സൃഷ്ടി എന്ന സിനിമാവിളിയിലെ കരുതനുണ്ട് രാണേ.
ശാഖാർത്ഥി, ത്രുപ്പോ, ഷബ്ദോൾ, ആഗ്രഹം വർദ്ധിക്ക

രോഹർ എന്നിങ്ങനെ ലോകസിനിമയിലെ കരുതനുംബുട്ടു
നിരയിലെ ഒന്നാം നിരക്കാരൻ. അങ്ങനെന്നെല്ലാശ മേള
യിലെത്തുന്നത് ആഫ്രാദിപ്പിക്കുന്ന കാര്യമാണ്. കൈരളി
തിയേറ്റിലും അരിസ്റ്റോ കവലയിലും ചായക്കും ബോ
ണ്ടയ്ക്കും മറ്റ് കൂടിസാധനങ്ങൾക്കുമൊപ്പം രാണേ ചി
ത്രങ്ങളും അതിൻ്റെ രാശ്ചിയവും നുറഞ്ഞുപെണ്ണും.
അൻപതുകളുടെ അവസാനം തുടങ്ങിയ രാണേയുടെ സി
നിമാളിവിതം എങ്ങനെയാണ് ലോകത്തെ അടയാളപ്പെ
ടുത്തിയതെന്ന് തിരിച്ചയായും ചർച്ച ചെയ്യപ്പെട്ടു. റണ്ടാം
ലോകമഹായുദ്ധം ലോകത്തിന് ഏല്ലിച്ച മുൻവുകളിലും
രാണേയുടെ ചിത്രങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് കടന്നുപോയ
തന്നെ തിരയുന്നവരുടെ ഒരു സംഘത്തെ തിരുവന്നെ
പുരത്ത് എവിടെയും പ്രതിക്രിക്കാവുന്നതാണ്.

തിരുവന്നെപ്പുരം മേളയുടെ ഏറ്റവും വലിയ ആകർ^{ശണം} രാഭോ തന്നെയാണ്. പലകാലങ്ങളിൽ ലോകസി
നിമയിലെ അതികായമായും പലതുടേയും ചിത്രങ്ങൾ
കണ്ടിട്ടുള്ളത് എ.എഫ്.എഫ്.കെ.യിലെ രാഭോയിലു
ടെയാണ്. കഴിഞ്ഞവർഷത്തെ മേളയിൽ ബ്രെസൽ,
ഒഴിമി, തിയ ആശവലോ പാലോസ്, ജിഡിയിൽ തിയോങ്

കെന്ദ്ര ആസ്സ് ഫോറ്റ്

ഹിരോഷിമ മോൺ അമോർ

അൻപതുകളിലെ ഫ്രാൻസിലെ യുവാക്കളുടെ സിനിമാപ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പിന്നീട് ലോകം ‘സൂ വേവ്’ എന്ന് വാഴ്ത്തിയ സിനിമാശൈലിയായി പരിണമിച്ചത്.

അൻപതുകളുടെ ആദ്യ തുടങ്ങിയ ചർച്ചകൾ ആ ദേശഭൂതത്തിൽ അവസാനത്തോടെ അപേഖ്യിലെത്താരി. ഈനും ‘സൂ വേവ്’ ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നു

മാസുട്ട് ഏന്നിവരും അതിനു മുമ്പുള്ള മേളകളിൽ ജീൻ മൻസിൽ, അൽഫ്രെദോവർ, ഇ. കോൻ തെക്ക് തുടങ്ങി എണ്ണമറ്റ സംവിധായകരാണ് മേളയിലെ റെഡോ വഴി തന്മാന്നുരിലെ ചില ലോഡ്ജ്സുകളിലും വിടുകളിലും താവളമുറപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്. സിനിമയെ ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന നാശങ്ങളുടെ തലമുറയും തൊട്ടുമുണ്ടുള്ള തലമുറയും ഈ യക്കിടക്ക് ആ വിടുകളിലും ലോഡ്ജ്സുകളിലും പോയി ലഹരിമോന്തി തിരിച്ചുപോരുന്നു.

ഈ വർഷത്തെ മേളയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന റെനേ പാക്കേജ് 2008-ലെ മേളയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നതാണ്. 2008-ലെ അതേ പാക്കേജ് പൊടിത്തുണ്ടുന്നത് പ്രദർശിപ്പിക്കുകയാണ് ഈ മേളയിലും.

ഹ്രമഞ്ച് സൂവേവും റീബേയും

റീബേയക്കുറിച്ച് പറയുന്നതിന് മുൻപ് ഹ്രമഞ്ച് സൂവേവിനുക്കുറിച്ച് പറയാതെ പറിബ്ലി. അൻപതുകളുടെ അവസാനത്തിലും അരുപതുകളുടെ ആദ്യത്തിലുമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ‘ഹ്രമഞ്ച് സൂവേവ്’ ലോകസിനിമയിൽ ആഴത്തിൽ സംശയിനും ചെലുത്തി. ഗൊഡൻറിൽ തുടങ്ങി റീബേയും റിവേറ്റയുമുണ്ടെപ്പെടെയുള്ള സംവിധായകരും പുതിയ ചലച്ചിത്രഭാഷയും ആവ്യാനശൈലിയും ലോകത്തിന് പരിപായപ്പെടുത്തി.

അൻപതുകളുടെ അവസാനം തുടങ്ങിയ സൂവേവിന് അടിസ്ഥാനമുണ്ടാകുന്നത് 1958-ലെ കാൻ ചലച്ചിത്ര മേളയിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ച ട്രേഹോ ചിത്രം ‘3 400 സേം’-ഒന്നാണ്. ഈ ചിത്രത്തിലെ പുതിയ ആവ്യാന ശൈലിയോടെ ലോകസിനിമയിൽ ഹ്രമഞ്ച് സൂവേവ് പ്രസ്ഥാനം സജീവ ചർച്ചയായി. കുറോസാവ, ബൃന്ദവൻ, സത്യജിത് റേ എന്നിങ്ങനെ ലോകോത്തര സംവിധാ

കൾ പ്രിയചിത്രമായി തെരഞ്ഞെടുത്ത ഈ ചിത്രത്തിനു ശേഷമാണ് ആ പ്രസ്ഥാനത്തിലെ ശക്തമായ ആവിഷ്കാരങ്ങളുണ്ടാകുന്നത്. അതിലെ പ്രധാനപ്പേണ്ട ഒന്നാണ് റീബേയും ‘ഹിരോഷിമ മോൺ അമോർ’.

അൻപതുകളിലെ ഫ്രാൻസിലെ യുവാക്കളുടെ സിനിമാപ്രവർത്തനങ്ങളാണ് പിന്നീട് ലോകം ‘സൂ വേവ്’ എന്ന് വാഴ്ത്തിയ സിനിമാശൈലിയായി പരിണമിച്ചത്. അൻപതുകളുടെ ആദ്യ തുടങ്ങിയ ചർച്ചകൾ ആ ദശാഖത്തിൽ അവസാനത്തോടെ അട്ടേപാളിയിലെത്തി. ഈനും സൂവേവ് ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നു. കേരളത്തിൽ ഒരു കാലാന്തർ സജീവമായിരുന്ന പിലിം സെസാസൈറ്റി പ്രസാനങ്ങളിലും ഫ്രഞ്ച് സൂവേവും ഇറ്റാലിയൻ നിയോറിയ ലിസവുമെല്ലാം പരിചയമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു തലമുറയ്ക്ക് ഒപ്പിരുന്ന് ഇപ്പോളത്തെ തലമുറയും റീബേയുടെ ചിത്രങ്ങൾ കാണുകയും ചർച്ചചെയ്യുകയും ചെയ്യും.

റീബേയുടെ ചിത്രങ്ങൾ

“ദീസാലകാലം എന്ന അസാന്നമാക്കിയ ഒരു സിനിമയാണ് ‘ഹിരോഷിമ മോൺ അമോർ’ അലാൻ റീബേ, ഒരു വലിയ ചർച്ച ഭാഗത്തിന് പൂതിയെയാരു ചലച്ചിത്ര ആശ്യം നൽകുകയാണ് ചെയ്തത്. 1945 ആഗസ്റ്റിലെ ഹിരോഷിമയിൽ അണ്ണബോംബ് വിണ്ടത്. പതിമൂന്നു വർഷങ്ങൾക്കുശേഷം 1958 സെപ്റ്റംബറിലെ അലാൻ റീബേയുടെ ‘ഹിരോഷിമ മോൺ അമോർ’ തിയേറ്റിൽ എത്തുനാശം. എന്നാണാവോ പ്രതികരിക്കാൻ ഇതു വെക്കിയത്. കേരളത്തിൽ ജീവിക്കാത്തതുകൊണ്ടായിരിക്കാം. ആവർത്തിച്ചു കണ്ടതിനാൽ ‘ഹിരോഷിമ മോൺ അമോർ’-ലെ ഓരോ ഫ്രെയിമും അക്കാലത്ത് മനഃപാഠമായിരുന്നു” –എ. മുകുന്ദൻ.

ആയുനികതയുടെ കാലത്തെ ചെറുപ്പക്കാരെല്ലാം ആവേശന്തനാടെ കണ്ട ചലച്ചിത്രകാരനാണ് റൈനേരേയൻ തിരിച്ചറയാൻ മുകുന്നൻ ഇതു വാക്കുകൾ മാത്രം മതി. ആയുനികത മുണ്ടിലെ പൊതിയും, തുതി എഴുന്നേറ്റുപോ രയകിലും അതിന്റെ ചലനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ശക്തമാണ്. മലർത്തിയിക്കപ്പെട്ട ഒരാമയപ്പോലെ പിടയ്ക്കുന്ന കുളത്തെക്കുറിച്ച് മേൽത്തെ എഴുതിയത് ആ കാലത്തെക്കുറി ഓർത്തുകൊണ്ടാവും. ലോകമഹായുദ്ധങ്ങളും അതിന്റെ കെടുതികളും, ശ്രീതസ്മരം, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റിന്റെ ഉദയം, കലയിലുണ്ടായ മുന്നേറ്റങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ സംഭവബഹുലമായ ഒരു കാലത്തെ അട്ടപാളിയിലേക്ക് പകർത്തിയ ചലച്ചിത്രകാരന്മാരുടെ കുടുതലിലെ പ്രമുഖവന്നാണ് റൈനേ.

ആയുകാരങ്ങളിൽ ഷോർട്ട് ഹിലിന് മാത്രമെടുത്തിരുന്ന റൈനേ ആദ്യമായി ചെയ്ത മുഴുനിള ചിത്രം, ‘ഹിരേ ചിമ മോൺ അമോറാ’ (1959). ഈ ചിത്രം ഉൾപ്പെടെ പതിനൊന്ന് ചിത്രങ്ങളാണ് മേളയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത്. ‘മുഖേരൽ’ (1963), ‘സൂഡാവിൻസ്കി’ (1970), ‘ടുറേ ലാ മെമ്മാൻ ഡ്യു മോൺഡ്’ (1956), ‘സെയിം ഓൾഡ് സോങ്സ്’ (1997), ‘ചൈപ്പവർ പ്രിയേഴ്സ് ഇൻ പബ്ലിക് സ്റ്റേപ്പർസ്’ (2006), ‘ബൈറ്റ് ആൻഡ് ഫോൾ’ (1955), ‘ബി സോങ്സ് ഓഫ് സംഗ്രഹിൽ’ (1958), ‘ലാറ്റ് മുയർ ആറ്റ് മാരിൻബാൾ’ (1961), ‘ഗ്രോഡണിക്ക’ (1950), ‘സൂച്ചു ആർസോ ലൈ’ (1953) എന്നിവയാണ് മേളയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത്.

“ഹിരേചിമയെന്നാൽ യുദ്ധത്തിന്റെ അവസാനം,” ഈത് ‘ഹിരേചിമ മോൺ അമോറി’ലെ നായിക പരയുന്ന വാചകമാണ്. ഹിരേചിമയെക്കുറിച്ചുള്ള ഫ്രെഞ്ചുകാരുടെ അഭിപ്രായം ഷോർട്ടിക്കുന്നോന്ന് എന്നുന്നവല്ലോ റിവ നടക്കുന്ന കമ്മാപാത്രം ഈത് പരയുന്നത്. ഹിരേചിമയിലും നാഗസാക്കിയിലും അണുബോംബിട്ടുന്നതോടെ റണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന് അവസാനമാകുന്നു. യുദ്ധത്തിന്റെ അവസാനത്തിന് കാരണമായ നഗരമെന്ന പേരാണ് പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾ ഹിരേചിമയിലേയും നാഗസാക്കിയിലേയും. സത്യങ്ങൾ പുറത്തുവരാതിരിക്കാൻ അമേരിക്ക എത്രക്കണക്ക് ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് വികിപീഡിയ തിലും മറ്റും നോക്കിയാൽ അറിയാം.

യുദ്ധത്തിനുശേഷം അമേരിക്കയിൽ നടത്തിയ ഹിതപരിശോധനയിൽ ഐപ്പാനിലെ കുടുതൽ സമലാംഭിയിൽ ബോം ബിടണ്ടുമെന്ന അഭിപ്രായമുള്ളവരായിരുന്നു കുടുതലമുമെന്ന് വ്യക്തമായിരുന്നു. പതിമൂന്ന് ശതമാനം പേര് മുഴുവൻ ഐപ്പാൻകാരയും കൊല്ലുണ്ടുമെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടവരുമായിരുന്നു. ഇതെല്ലാംബാം വസ്തുത. അപ്പോഴാണ് റൈനേരേ ചിത്രത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസിലാക്കുക. പൂർണ്ണമായും ഐപ്പാനിന് ഐന്ത്യക്കൂറിച്ച് സംസാരിക്കുന്ന റൈനേ റണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിന്റെ ദുരിതങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ചിത്രം തരുന്നുണ്ട്. ഐപ്പാന്കാരനും ദുരിതവും കാരണമായും തമിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ പ്രശ്നവിലെത്തലംതിൽ ഹിരേചിമയുടെ ചരിത്രവും യുദ്ധാനന്തര ദുരിതങ്ങളും, ലോകം എങ്ങനെയെന്നുണ്ടെന്ന് കാരണമാനും ഇതു ചിത്രത്തിലും പരിപാലിക്കുന്നുണ്ടോളം.

സങ്കല്പമാണ് ഫ്രെഞ്ചു നൃവേദ്യമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിരുപകൾ മുന്നോട്ടു വച്ചിരുന്നത്. തനിക്ക് പറയാനുള്ള കാര്യം ഒരു എഴുത്തുകാരൻ പറയുന്നതുപോലെ ക്യാമ റക്കാണ്ട് പറയാൻ സംവിധായകന് കഴിയണമെന്നാണ് ഫ്രെഞ്ചു നിരുപകൾ അലക്കുന്നതും അസ്ത്രിൽ സംശയിച്ചു ചിത്രങ്ങളാണ് റൈനേ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവരുടെതായി പുറത്തുവന്നതും.

കാണിക്കുന്ന കാര്യത്തിന്റെ സംബന്ധത്തിലുപരി പറയുന്ന കാര്യത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും കാഴ്ചപ്പെട്ടടക്കമാണ് അവരുടെ സിനിമകളുടെ ശക്തി. റൈനേരേ പല ചിത്രങ്ങളും ഈത് സാക്ഷ്യപ്പെട്ടതുനുണ്ട്.

സ്ഥാവിന്ത്രി

കഹേ പാട്ടുകാരനായും ഒന്നറ്റുകൂബ് മാനേജ്മെന്റിലും ജീവിതം തുടങ്ങിയ സൂഡാവിൻസ്കിയുടെ ജീവിതം. ആവിഷ്കാരകക്കുന്ന സിനിമയാണ് 1974-ൽ പുറത്തുവന്ന ‘സൂഡാവിൻസ്കി’ എന്ന റൈനേ ചിത്രം. ഫ്രാൻസ് കണ്ടിട്ടുള്ളതിൽവെച്ച് ഏറ്റവും വലിയ സാമ്പത്തിക ആരോപണമാണ് സൂഡാവിൻസ്കി നേരിട്ടൽ. ഫ്രാൻസിലെ ഉന്നതരാജ്യിയും നേതൃത്വം കുറഞ്ഞ ഉൾപ്പെടെ പല പ്രമുഖവരും സംശയത്തിന്റെ നിശ്ചിലിലായ ആരോപണത്തിന്റെയും അനേപണ്ടണതിന്റെയും ഇടയിൽ സൂഡാവിൻസ്കി മരണമടയ്ക്കുന്നു. ഏറെ ദുരുപ്പായ സൂഡാവിൻസ്കിയുടെ മരണത്തിന് തൊട്ടു മുമ്പുള്ള കാലമാണ് ഈ ചിത്രത്തിൽ ആവിഷ്കാരകക്കുന്നത്.

രാശ്ചീയ ഉപഭൂപദ്ധതിലും കമ്മാൻ സൂഡാവിൻസ്കി പരയുന്നത്. സമ്പന്നവർഗവും രാശ്ചീയക്കാരും ഉന്നതരേഖയിൽവരുമെന്ന സംശയം രഹസ്യമായി നടത്തുന്ന ഉപഭൂപദ്ധതി പൂരത്താക്കുന്നതും രാജ്യത്തെ കോളിളക്കം സൂഡാവിൻസ്കിനു വിവാദമാകുന്നതുമൊക്കെയാണ് ഇതിവ്യത്തം. “കുടിപ്പുത്തിയിൽ നശ്ചുമുന്ന് മില്യൻസ് ഫ്രാങ്ക്, എസ്യയർ റിയേറിന്റെ ഒരു സീസണിൽ നശ്ചുമായത് 6,237,378 ഫ്രാങ്ക്, റണ്ട് മില്യൻസ് വകുലമാർക്കും മൂൻ പട്ടാളക്കാർക്കും രാശ്ചീയക്കാർക്കുമുള്ള ഫീസ്, ബിയാട്ടിസിൽ ചുതാടത്തിൽ നശ്ചുമായത് 2,350,000 ഫ്രാങ്ക്, കാനിൽ നശ്ചുമായത് അഞ്ച് മില്യൻസ്. റണ്ട് വർഷംക്കാണ് യുറീത്തടിച്ച് ഏതാണ്ട് 22 മില്യൻസ്.” ഈത് ചിത്രത്തിലെ ഒരു രംഗത്തിൽ പറിച്ചാക്കി നേരിട്ടു സൂഡാവിൻസ്കിയുടെ സ്ഥാനിക്ക് യാത്രയോശ് വരുന്നത്. “ഇതൊന്നും യുരീത്തടില്ല, മരിച്ച് നിക്ഷേപപ്പെടുമാണ്. പണം പണത്തെ ആക്രെഷിക്കുമെന്ന്. എന്നും പണം വലിച്ചേരിയും. ഈത് ഇപ്പോൾ നിർത്താനും ആണെന്ന നിർത്തിയാൽ ഇന്നും സംശയിക്കും.” ഇതാണ് സൂഡാവിൻസ്കിയുടെ മരുപടി. ഇരുദായാരു ഒറ്റ രംഗത്തിൽനിന്നിന്നുത്തുനാക്കുന്ന കാര്യം അങ്ങും കിടപ്പ് മനസിലാക്കുകും. ചിത്രം കൈകാര്യംചെയ്യുന്നതിൽ അഞ്ചിമതിയിൽ മരിച്ചുള്ള കുടിപ്പുത്തിയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ബോധവാദം ബോധവാദം ആയോലോക ജീവിതമാരാണ് ബോധവാദം ആയോലോക ജീവിതമാരാണ്.

കേട്ടാൽ ചെവിക്കല്ല് തകരുന്ന മട്ടിലുള്ള പണത്തിൽ എൻ കണക്കാണ് ഈ ചിത്രത്തിലുന്നതിലും. കഴിഞ്ഞ ധാരയിൽ മരിച്ചുള്ള കുടിപ്പുത്തിയിൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ബോധവാദം ബോധവാദം ആയോലോക ജീവിതമാരാണ്.

സുഖവിൻക്കി

കഴിഞ്ഞുകൂടാൻ ഇനിയും അഞ്ച് മില്യൺ വേണാ. കള്ള കണക്കുകൊണ്ട് കാരുമില്ല എന്നൊക്കെയാണ് പരിചാ രകൾ പറയുന്നത്. അപ്പോൾ സൂഡാവിൻക്കി പറയുന്നത് നും മില്യൺ എക്കിലുണ്ടാതെ കാരുങ്ങൾ നടക്കില്ലെന്ന് തനിക്കെന്നായാണ്. പണമെറിഞ്ഞ് പണം വീഴ്ത്തിയ സൂഡാവിൻക്കിയുടെ മരണത്തിന് പണം ചുരുഹതകൾ അനേകിക്കുക എന്നതിനുംപുറം പണത്തോടുള്ള മനുഷ്യ ശേഖരണാവത്തോടു ചിത്രത്തിൽ പരിശോധിക്കുന്നത്. പണം എങ്ങനെയാക്കേയാണ് കാരുങ്ങൾ വഴി തിരിച്ചുവിടുന്നതെന്ന് ഈ ചിത്രം പറഞ്ഞു തരുന്നു.

മാറ്റ് ഇയർ അറ്റ് മാർബിൾബാദ്

രണ്യേരുടെ മര്ദ്ദാരു ക്ഷാസിക് ചിത്രമാണ് ‘ലാസ്റ്റ് ഇയർ അറ്റ് മാർബിൾബാദ്’. ഹിരോഷിമ മോൺ അമോ നിന്നുണ്ടോ എടുത്ത ‘ലാസ്റ്റ് ഇയർ അറ്റ് മാർബിൾബാദ്’ ആദ്യാനത്തിലെ പുതുമകാണ്ടാണ് ചർച്ചയായത്. നിലവിലിരുന്ന കമ പരിചിതിൽ സബ്രായത്തെ പുതുക്കിപ്പിണ്ടാണുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ഈ ചിത്രത്തിലുണ്ടിരുന്നു കാണാം. ചുതാടവും വിനോദങ്ങളും സംഗീതവും വിവുന്നുമുള്ള ഒരു ഹോട്ടലിൽ വെച്ചാണ് കമ നടക്കുന്നത്. ഒരു പുരുഷൻ ഒരു സ്റ്റീരീയ സമീപിച്ച് തങ്ങൾ ഒരുവർഷം മുമ്പ് മാർബിൾബാദിൽവെച്ച് കണ്ടതാണെന്നും ഈതയും

നാൾ കാത്തിരിക്കുകയായിരുന്നുവെന്നും പറയുന്നു. അഭിനാസിയായ അധികാർ സഹപ്രതിൽ വെച്ചായിരക്കും തനെ കണ്ടിരിക്കുകയെന്നാണ് നായിക ഇതിനോട് പ്രതികരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, നിനിമ മുന്നോട്ടു നീങ്ങ വേ കാരുങ്ങൾ മാറുന്നു. രണ്ട് കമാപാത്രങ്ങൾ തമി ലൂളു സംഭാഷണങ്ങളുടേയും ചോദ്യോത്തരങ്ങളുടേയും പശ്ചാത്തലത്തിലുണ്ട് ‘ലാസ്റ്റ് ഇയർ അറ്റ് മാർബിൾബാദ്’ പുരോഗമിക്കുന്നത്. ഫ്രെഞ്ച് സ്പൂവേപ് ചിത്രങ്ങളുടെ ആദ്യാനത്തിലെ രൂപരൂപുട്ടവരുന്ന കാലത്തെ ചിത്രമാണിത്. അതിന്റെ പരിക്ഷണങ്ങൾ എല്ലാംതന്നെ ഇതിലുണ്ടായും. നില്ലുണ്ട് ചലച്ചിത്രങ്ങളുടെ ശൈലിയാണ് ഈ ചിത്രത്തിൽ താൻ പിന്നുറന്നതെന്ന് കാണേ തന്നെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.

ഗ്രോർബിക്കയും മറ്റ് ചിത്രങ്ങളും

1937 ഏപ്രിൽ 26-ന് ഉച്ചകഴിഞ്ഞ നാസി വിമാനങ്ങൾ ഗ്രോർബിക്കയിൽ ബോംബിട്ടു എന്ന് പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണ് രണ്യേരുടെ ഗ്രോർബിക്കയെക്കുറിച്ചുള്ള ഡോക്യുമെന്ററി തുടങ്ങുന്നത്. പിക്കാസോയുടെ പ്രസിദ്ധ ചിത്രത്തിന്റെ ചിത്രം പരിശോധിക്കുകയാണ് ഈ ഡോക്യുമെന്ററിയിൽ. ഗ്രോർബിക്കയെക്കുറിച്ചുശേഷമുള്ള പിക്കാസോയുടെ ചിത്രങ്ങളും ശില്പങ്ങളും ഇതിൽ കടന്നുവെ

ലാസ്റ്റ് റൈറ്റർ അറ്റ് മാരിന്റൊബാട്

ରୁକ୍ଷୁ, ଯୁଧମ ଏଲ୍‌ପିଚ୍ ମୁଖୀଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ପିକାଣେସ୍ୟାର୍କ୍ ଗୋରଣ୍ଣିକା ପରିଯୁକ୍ତ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦେୟାକ୍ଷ୍ୟମେଳନ୍ତି ରିଯୁଶ୍ ପରିଯୁକ୍ତ ଯୁଧମ ଏଲ୍‌ପିଚ୍ ମୁଖୀଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଦୂରତାନ୍ତରୁକୁ ପରିମିତ ମିଳିର୍ଦ୍ଦ ମାତ୍ରମୁଣ୍ଡର ହୁଏ ଦେୟାକ୍ଷ୍ୟମେଳନ୍ତିରିଯୁଶ୍ ମେଲ୍‌ଟାଇଲ୍ ରାଜେ ପାକେଜ୍‌ଲୀଲ୍‌ବୁଣ୍କ୍.

കുടാതെ പ്രാർഥിപ്പിക്കുന്ന നാഷണൽ ലൈബ്രറിയെക്കു റിച്ചുജ്ജ യോക്കുമെന്തെങ്കിലും, മേളയിലുണ്ട്. സക്കരിയ യുടെ യേശുപുരാ പണ്ണിക്കു ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചൊരു പരാതിയുടെ പാരിസ് സിനിമാപ്പുതിപ്പാൻ ‘ടോടെ ലാ മെരമ്മാർ ഡു മോണ്ടെ’ എന്ന് പറയാം. സക്കരിയ ലൈബ്രറിയെക്കുറിച്ചുള്ള പരാതി പറയുമ്പോൾ ഈ യോക്കുമെന്തെനി അതിന്റെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ചാണ് പറയുന്നതെന്ന് മാത്രം. യേശുപുരാ കമ്പയിലെ കമ്മാപാദ്രി, പറയുന്നത് ലൈബ്രറിയുടെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ടാണ്ടോളോ, അതുതന്നെന്നയാണ് രേഖ ചെയ്യുന്നതും. 1956-ൽ ചെയ്ത ഈ യോക്കുമെന്തെ ഒരു രാജ്യം അതിന്റെ ലൈബ്രറിയെ എങ്ങനെന്നയാണ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെന്ന് കാണിച്ചു തരുന്നുണ്ട്. തത്തച്ചിന്തയുടെ ആദ്ദമേറിയ ചലനങ്ങൾ ആ രാജ്യത്തുനിന്നും ഉണ്ടായിരുന്നിലേ അഞ്ചുമുള്ളുവെന്ന് ഇത് കാണുമ്പോൾ ബോധ്യപ്പെട്ടു. നാസിഭികരത വെളിപ്പെട്ടുത്തുന്ന ‘നെറ്റ് ആൻഡ് ഹോഗ്’, ആഫ്രിക്കൻ കലയുടെ ചരിത്രവും കോളിനിവത്കരണം ഉണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങളും പരിശോ

யിക്കുന്ന ‘സൂച്ച അൾസോ ലൈ’, അലൻ പ്രൈക്സ്
സിംഗർ ‘പ്രൈവറ്റ് പ്രിയേഴ്സ് ഇൻ പ്ലീക്സ് സ്പെയ്സ്’
എന്ന നടക്കത്തിൽന്നെ സിനിമാരൂപം തുടങ്ങിയ ചിത്ര
അഭിംബാ മേളയിലുണ്ട്.

പാപ്പിലിയോ ബുദ്ധ

മേളയിലെത്തുന കുറോസാവയക്കും പിച്ചുകോ
കിന്നും റാനേയക്കും പോൾ കോസ്റ്റിനുമെല്ലാം ചില കാര്യ
അശ്വർ നമ്മളോട് പായാനുണ്ട്. അത് നമ്മൾ കേൾക്കണാം.
തലകെട്ടിൽ പറഞ്ഞ പ്രമാണ്യകാരൻ അതിമിയുടെ
ഇരിപ്പിടം ഒഴിന്തു കിടക്കുകയാണ്. അവിടെയിരിക്കാൻ
യോഗ്യതയുള്ളവർക്ക് കടന്നുവരാം. (അവിടെയിരിക്കാൻ
യോഗ്യന്ന ആരായിരിക്കും).

മേളയിൽ മുന്നാം ലോകരാജ്യത്തെ സിനിമകൾക്കാണ്
പ്രാധാന്യം. കൊടുക്കുന്നതെന്നാണ് പറയപ്പെട്ടുനന്നത്.
മേളയുടെ മത്സരവിഭാഗമെങ്കിലും അതാണ് തെളിയി
ക്കുന്നത്. അതിനുമുമ്പും പല രാജ്യങ്ങളിലെ സംവിധാ
യകൾ അവരുടെ നാട്ടിലെ വിശേഷങ്ങളും സാമൂഹിക
പ്രസ്താവങ്ങളും ചരിത്രവുമെല്ലാംായി മേളയിലെത്തുന്നുണ്ട്.
അപ്പോഴാണ് പാപ്പിലിയോ ബുദ്ധയുടെ അഭാവം ശ്രദ്ധി
ക്കുക. പ്രസർഗ്ഗനാനുമതിപോലും നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട് ഒരു
ചിത്രം നമ്മോട് ചില ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിക്കുന്നുണ്ട്.
അതിന് ഉത്തരം പറയാൻ നമ്മൾ ബാധ്യസ്ഥരാണ്. ●